

PREDNACRT

ZAKONA O JAKIM ALKOHOLNIM PIĆIMA

I- OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Ovim zakonom uređuju se proizvodnja, registracija, kvalitet, zaštita geografskih oznaka, deklarisanje i promet jakih alkoholnih pića, nadležnosti u provođenju ovog zakona, kao i druga pitanja od značaja za jaka alkoholna pića.

Član 2. (Primjena zakona)

- (1) Odredbe ovog Zakona primjenjuju se na destilat poljoprivrednog porijekla i sva jaka alkoholna pića koja se nalaze na tržištu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija BiH) bilo da su proizvedena u Federaciji BiH ili izvan nje, kao i ona namijenjena za izvoz.
- (2) Izuzetno, ako zemlje uvoznice to zahtijevaju, jaka alkoholna pića se mogu izvoziti iako ne ispunjavaju uslove kvalitete propisane ovim zakonom, na osnovu dogovorene izvozne kvalitete navedene u ugovoru.
- (3) Odredbe ovog Zakona se primjenjuju i na upotrebu etil alkohola i/ili destilata poljoprivrednog porijekla u proizvodnji alkoholnih pića.

Član 3. (Značenje pojedinih pojmova)

Za potrebe ovog Zakona primjenjuju se slijedeći pojmovi:

- a) "*destilacija*" je fizički proces razdvajanja tečnih supstanci na osnovu razlike u tački ključanja;
- b) "*destilat poljoprivrednog porijekla*" je alkoholna tečnost, dobijena alkoholnom fermentacijom i destilacijom poljoprivrednih sirovina, koji ima karakteristike sirovine od koje potiče i nema svojstva etilnog alkohola ili jakog alkoholnog pića;
- c) "*etil alkohol poljoprivrednog porijekla*" je alkohol proizveden redestilacijom sa rektifikacijom poslije alkoholne fermentacije sirovina poljoprivrednog porijekla, koji se upotrebljava za proizvodnju jakih alkoholnih pića, macerata, boja, aroma i aditiva;

- d) "redestilacija" je ponovna destilacija destilata sa nižim sadržajem etanola;
- e) "rektifikacija" je uzastopna destilacija sa ciljem dobijanja etanola što većeg stepena čistoće;
- f) "fermentacija" je biohemijska transformacija ugljenih hidrata (monosaharida) u alkohol (etil alkohol);
- g) "maceracija" je tehnološki postupak kojim se uz pomoć destilata ili etil alkohola ekstrahuju aromatični sastojci iz biljnih plodova, cvjetova i listova;
- h) "zaslađivanje" je korištenje jednog ili više sljedećih proizvoda u pripremi jakih alkoholnih pića:
 - 1) polubijeli šećer, bijeli šećer, ekstra bijeli šećer, dekstroza, fruktoza, glukozni sirup, rastvor šećera, rastvor invertnog šećera, sirup invertnog šećera, kako su definirani u važećem propisu o šećerima,
 - 2) rektificirani koncentrirani mošt od grožđa, koncentrirani mošt od grožđa, svježi mošt od grožđa,
 - 3) prženi šećer, koji je dobijen isključivo kontroliranim zagrijavanjem saharoze bez dodatka baza, mineralnih kiselina ili drugih hemijskih dodataka,
 - 4) med, kako je definirano u propisima o medu i drugim pčelinjim proizvodima,
 - 5) sirup rogača,
 - 6) bilo koji drugi ugljikohidrati koji imaju isti učinak kao proizvodi navedeni u tačkama od a) do e);
- i) "miješanje" znači spajanje jakog alkoholnog pića koje pripada kategoriji jakih alkoholnih pića iz Priloga I. ovog Zakona ili oznaci geografskog porijekla s jednim ili više:
 - 1) drugih jakih alkoholnih pića koja ne pripadaju istoj kategoriji jakih alkoholnih pića iz Priloga I.,
 - 2) destilatima poljoprivrednog porijekla;
 - 3) etilnim alkoholom poljoprivrednog porijekla;
- j) "kupažiranje" je spajanje dva ili više jakih alkoholnih pića iste kategorije, koja se u svom sastavu neznatno razlikuju u pogledu načina proizvodnje, upotrebe različitih uređaja za destilaciju, perioda sazrijevanja ili starenja, geografskog područja proizvodnje, pod uslovom da tako proizvedeno jako alkoholno piće pripada istoj kategoriji, kao i jako alkoholno piće prije kupažiranja;
- k) "dodavanje alkohola" znači dodavanje etil alkohola poljoprivrednog porijekla i/ili destilata poljoprivrednog porijekla jakom alkoholnom piću;
- l) "dodavanje vode" u proizvodnji jakog alkoholnog pića dopušteno je pod uslovom da je kvalitet vode u skladu s važećim propisima o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, te da se dodavanjem vode ne mijenjaju svojstva proizvoda, a voda može biti destilirana, demineralizirana, očišćena ili omekšana;
- m) "sazrijevanje" ili "starenje" je proces koji se odvija u odgovarajućim posudama, tokom kojeg dolazi do određenih prirodnih reakcija, koje jakom alkoholnom piću daju posebna organoleptička svojstva koje ranije nije imalo;
- n) "aromatiziranje" znači dodavanje aroma (definisane posebnom propisu o aromama), ili aromatiziranih prehrambenih proizvoda u proizvodnji jakih alkoholnih pića, jednim ili više navedenih postupaka: dodavanjem, maceracijom, alkoholnom fermentacijom ili destilacijom alkohola u prisutnosti aroma ili aromatiziranih prehrambenih proizvoda ili njihovim natapanjem u alkoholu;
- o) "bojenje" znači upotrebu jedne ili više boja u proizvodnji jakih alkoholnih pića;
- p) "alkoholna jačina" je odnos između zapremine čistog alkohola prisutnog u proizvodu

pri temperaturi od 20 °C i ukupne zapremine tog proizvoda pri istoj temperaturi, izraženo u procentima;

- q) *“količina isparljivih materija”* je količina svih isparljivih materija, osim etil alkohola i metanola, sadržanih u jakom alkoholnom piću koje se proizvodi isključivo destilacijom;
- r) *“opisivanje”* znači izraze koji se koriste za označivanje i prezentiranje na ambalaži jakog alkoholnog pića, na dokumentima koji se prilažu prilikom prijevoza, na komercijalnim ispravama, posebno na računima i otpremnicama, te u oglašavanju jakog alkoholnog pića;
- s) *“prezentiranje”* znači izraze koji se upotrebljavaju za označivanje i na ambalaži, te u oglašavanju i prodajnim promocijama proizvoda, na slikama ili slično te na spremnicima, uključujući na boci ili zatvaraču;
- t) *“označavanje”* znači svaka riječ, pojedinosti, žig, zaštitni znak, slikovni prikaz ili simbol koji se odnosi na proizvod i koji se nalazi na bilo kojoj ambalaži, ispravi, oglasu, etiketi, obruču ili privjesku koji prate ili se odnose na taj proizvod;
- u) *„etiketa”* znači bilo koja oznaka, robna marka, žig, slikovni ili drugi opisni prikaz, napisan, otisnut, označen, reljefno nanesen ili utisnut na ili pričvršćen za ambalažu ili spremnik s hranom;
- v) *„ambalaža”* znači zaštitni omoti, kartoni, sanduci, spremnici i boce koji se upotrebljavaju za prijevoz ili prodaju jakih alkoholnih pića;
- w) *“originalno pakovanje”* je pojedinačno punjenje, zatvaranje u ambalažu i deklarisanje jakog alkoholnog pića, koje se nakon otvaranja ne može vratiti u prvobitno stanje;
- x) *“prodajni naziv”* je naziv pod kojim se jako alkoholno piće stavlja u promet;
- y) *“proizvođač”* je pravno lice i obrtnik koje se bavi proizvodnjom jakih alkoholnih pića, te fizičko lice koje se bavi proizvodnjom destilata poljoprivrednog porijekla, koji su upisani u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića;
- z) *“mjesto porijekla”* je mjesto ili regija u kojoj je obavljena faza proizvodnog postupka u kojoj je jako alkoholno piće dobilo svoja bitna karakteristična svojstva;
- aa) *“proizvodnja alkoholnih pića”* obuhvata sve tehnološke postupke potrebne za dobijanje alkoholnih pića;
- bb) *“proizvođačka specifikacija”* je dokument koji sačinjava proizvođač jakih alkoholnih pića prije početka proizvodnje, na osnovu kojeg proizvodi to piće, te koji prilaže uz zahtjev za zaštitu geografskog porijekla jakih alkoholnih pića;
- cc) *“registar proizvođača”* je baza podataka o proizvođačima jakih alkoholnih pića;
- dd) *“složenica”* je kombinacija izraza navedenog u nazivu kategorije jakih alkoholnih pića ili oznake geografskog porijekla jakog alkoholnog pića, od kojih potiče sav alkohol u jakom alkoholnom piću, te naziva jednog ili više prehrambenih proizvoda, osim alkoholnih pića i prehrambenih proizvoda koji se upotrebljavaju za proizvodnju tog jakog alkoholnog pića, odnosno pridjeva izvedenih iz tih naziva, i/ili izraza “liker ili “krem”;
- ee) *„aluzija”* znači direktno ili indirektno upućivanje na jedan ili više službenih naziva iz kategorija jakih alkoholnih pića navedenih u Prilogu I. ili na oznake geografskog porijekla jakih alkoholnih pića, osim upućivanja u složenici ili na popisima sastojaka, kako su navedeni u članu 24. st. 2., 3. i 4., pri opisivanju, prezentiranju i označivanju:
 - 1) prehrambenog proizvoda koji nije jako alkoholno piće ili
 - 2) jakog alkoholnog pića koje ispunjava zahtjeve iz kategorija od 33. do 40. Priloga I.;
- ff) *„geografska oznaka”* znači oznaku kojom se jako alkoholno piće identificira kao piće porijeklom s državnog područja države ili regije ili lokaliteta na tom državnom području ako se kvalitet, ugled ili drugo svojstvo tog jakog alkoholnog pića može uglavnom

- pripisati njegovu geografskom porijeklu;
- gg) “*službeni naziv*” znači naziv pod kojim se jako alkoholno piće stavlja na tržište;
- hh) “*generički naziv*” znači naziv jakog alkoholnog pića koji je, iako vezan uz mjesto ili regiju u kojima se to jako alkoholno piće izvorno proizvodilo ili stavljalo na tržište, postao uobičajeni naziv za jako alkoholno piće;
- (2) Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda podrazumijeva uključivanje oba roda u ovom zakonu i u propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Član 4. (Definicija jakih alkoholnih pića)

- (1) U smislu ovog zakona jako alkoholno piće je alkoholno piće koje ispunjava slijedeće zahtjeve:
- a) namijenjeno za ljudsku potrošnju;
 - b) ima posebna organoleptička svojstva;
 - c) sadrži najmanje 15% vol. alkohola.
- (2) Izuzetno od stava 1. tačka c) ovog člana, jakim alkoholnim pićem smatra se i liker od jaja koji ima minimalnu alkoholnu jačinu 14% vol.
- (3) Jakim alkoholnim pićima ne smatraju se pića svrstana u carinsku tarifu pod oznakom 2203, 2204, 2205, 2206 i 2207.

II - PROIZVODNJA JAKIH ALKOHOJNIH PIĆA

Član 5. (Način proizvodnje)

- (1) Jako alkoholno piće proizvodi se:
- a) direktno upotrebom, zasebno ili u kombinaciji jedne od slijedećih metoda:
 - 1) destilacije fermentisanih proizvoda, sa ili bez dodavanja aroma ili aromatiziranih prehrambenih proizvoda,
 - 2) maceracije ili slične prerade materija biljnog porijekla u etilnom alkoholu poljoprivrednog porijekla, destilatima poljoprivrednog porijekla ili jakim alkoholnim pićima ili njihovom kombinacijom,
 - 3) dodavanja, zasebno ili u kombinaciji, etilnom alkoholu poljoprivrednog porijekla, destilatima poljoprivrednog porijekla ili jakim alkoholnim pićima: aroma, bojila, sladila, te ostalih odobrenih sastojaka u skladu s važećim propisima, kao i drugih poljoprivrednih proizvoda ili prehrambenih proizvoda;
 - b) dodavanjem jakim alkoholnom piću, zasebno ili u kombinaciji nešto od slijedećeg:
 - 1) drugih jakih alkoholnih pića,
 - 2) etil alkohola poljoprivrednog porijekla,
 - 3) destilatima poljoprivrednog porijekla,
 - 4) drugih prehrambenih proizvoda.
- (2) Ako je alkoholnom piću dodana voda, koja može biti destilisana, demineralizirana, pročišćena permeacijom ili omekšana:
- 1) voda treba biti u skladu s propisima o kvalitetu vode za piće,
 - 2) alkoholna jačina jakog alkoholnog pića nakon dodavanja vode treba biti u skladu s članom 4., stav (1), tačka c), ili odgovarajućom kategorijom jakih alkoholnih pića iz Priloga I.

Član 6.

(Sirovine za proizvodnju jakih alkoholnih pića)

- (1) Jaka alkoholna pića mogu se proizvoditi od vlastitog, otkupljenog i uvezenog voća, destilata i drugih sirovina i proizvoda poljoprivrednog porijekla.
- (2) Jaka alkoholna pića sa oznakom zaštićenog geografskog porijekla mogu se proizvoditi od voća, destilata i drugih sirovina i proizvoda poljoprivrednog porijekla iz sopstvene proizvodnje, ili iz otkupa od drugih proizvođača upisanih u Registar poljoprivrednih gazdinstava (u daljem tekstu: RPG).

Član 7.

(Etil alkohol poljoprivrednog porijekla)

Etil alkohol poljoprivrednog porijekla je tekućina koja ispunjava sljedeće zahtjeve:

- a) nema mirisa ni okusa, osim po sirovinama od kojih potiče;
- b) njena minimalna alkoholna jačina iznosi 96,0% vol.;
- c) njen maksimalni udio ostataka ne prelazi:
 - 1) ukupna kiselost (izražena kao sirćetna kiselina): 1,5 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
 - 2) esteri (izraženi kao etil acetat): 1,3 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
 - 3) aldehidi (izraženi kao acetaldehid): 0,5 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
 - 4) viši alkoholi (izraženi kao 2-metil 1-propanol): 0,5 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
 - 5) metanol: 30 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
 - 6) suhi ekstrakt: 1,5 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
 - 7) isparljive baze koje sadrže azot (izražene u azotu): 0,1 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
 - 8) furfural: ne može se detektovati.

Član 8.

(Etil alkohol i destilati koji se upotrebljavaju u jakim alkoholnim pićima)

- (1) Etil alkohol i destilati koji se upotrebljavaju u proizvodnji jakih alkoholnih pića smiju biti isključivo poljoprivrednog porijekla.
- (2) Za razrjeđivanje ili otapanje boja, aroma ili drugih odobrenih sastojaka koji se upotrebljavaju u proizvodnji alkoholnih pića koriste se samo etil alkohol poljoprivrednog porijekla, destilati poljoprivrednog porijekla ili jaka alkoholna pića iz kategorija od 1. do 14. iz Priloga I. Taj alkohol koji se upotrebljava za razrjeđivanje ili otapanje boja, aroma ili drugih odobrenih sastojaka smije se koristiti samo u količinama koje su strogo potrebne u tu svrhu.
- (3) Jaka alkoholna pića ne smiju sadržavati alkohol sintetičkog porijekla niti neki drugi alkohol nepoljoprivrednog porijekla.

Član 9.

(Razvrstavanje jakih alkoholnih pića)

Jaka alkoholna pića proizvedena u skladu sa ovim Zakonom razvrstavaju se:

- a) Prema definicijama utvrđenim u Prilogu I. - Kategorije jakih alkoholnih pića, koji čini

- sastavni dio ovog zakona;
- b) Ostala jaka alkoholna pića koja ne zadovoljavaju kriterije kategorija Priloga I. iz tačke a) ovog člana.

Član 10. (Opće odredbe kategorija jakih alkoholnih pića)

- (1) Ne dovodeći u pitanje posebna pravila utvrđena za svaku od kategorija jakih alkoholnih pića od 1. do 14. u Prilogu I., jaka alkoholna pića iz tih kategorija:
- a) proizvedena su alkoholnom fermentacijom i destilacijom isključivo sirovina, koje su u smislu određenih definicija predviđene za pojedino jako alkoholno piće iz Priloga I;
 - b) su bez dodatka razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola;
 - c) nisu aromatizirana;
 - d) bojena su samo karamelom, samo kao sredstvom za popravljavanje boje;
 - e) nisu zaslađena, osim u slučaju kako bi se zaokružio konačan ukus proizvoda u količini koja ne prelazi pragove utvrđene za svaku kategoriju u Prilogu I;
 - f) ne sadržavaju dodatke, osim cijelih neprerađenih dijelova sirovina iz kojih se taj alkohol dobija, i koji se uglavnom koriste u dekorativne svrhe.
- (2) Ne dovodeći u pitanje posebna pravila utvrđena za svaku od kategorija jakih alkoholnih pića od 15. do 44. iz Priloga I., jaka alkoholna pića iz tih kategorija mogu:
- a) biti proizvedena od bilo koje poljoprivredne sirovine;
 - b) imati dodan alkohol;
 - c) sadržavati aromatične tvari, prirodne aromatične tvari i aromatizirane prehrambene proizvode;
 - d) biti obojena;
 - e) biti zaslađena.
- (3) Ne dovodeći u pitanje pravila utvrđena u Prilogu II, jaka alkoholna pića koja ne zadovoljavaju pravila utvrđena za svaku od kategorija navedenih u Prilogu I. mogu:
- a) biti proizvedena od bilo koje poljoprivredne sirovine ili od bilo kojih prehrambenih proizvoda ili oboje;
 - b) imati dodan alkohol;
 - c) biti aromatizirana;
 - d) biti obojena;
 - e) biti zaslađena.

III – REGISTRACIJA PROIZVOĐAČA JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA

Član 11. (Registar proizvođača jakih alkoholnih pića)

- (1) Proizvodnjom jakih alkoholnih pića radi stavljanja u promet može se baviti pravno lice i obrtnik (u daljem tekstu: proizvođač), koji je upisan u Registar poslovnih subjekata/pravnih lica, odnosno, Obrtni registar, u skladu s posebnim propisima i upisan u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića (u daljem tekstu: Registar).
- (2) Proizvodnjom destilata poljoprivrednog porijekla može se baviti i fizičko lice koje je upisano u RPG i Registar.
- (3) Obavezu upisa u Registar ima i onaj proizvođač koji jako alkoholno piće proizvodi za vlastite potrebe (u daljem tekstu: proizvođač za vlastite potrebe) i to ako proizvedena količina prelazi

20 litara čistog alkohola godišnje po domaćinstvu, odnosno 50 litara jakog alkoholnog pića u toku godine.

(4) Proizvođač se upisuje u Registar ukoliko ispunjava uvjete u pogledu objekata, prostorija, opreme i uređaja, kao i u pogledu stručnog kadra, izuzev proizvođača iz stave (3) ovog člana.

(5) Proizvođač može da vrši i uslužnu destilaciju prevrelog kljuka, odnosno redestilaciju kojom dobija destilat poljoprivrednog porijekla.

(6) Ministar donosi pravilnik o načinu podnošenja zahtjeva za upis u Registar, potrebnoj dokumentaciji, uvjetima iz stave (4) ovog člana, sadržaju i načinu vođenja Registra, te brisanju iz Registra.

Član 12. (Upis u Registar)

(1) Upis u Registar se vrši na osnovu zahtjeva proizvođača koji podnosi nadležnom općinskom organu.

(2) Rješenje o upisu u Registar donosi nadležni općinski organ.

(3) Primjerak rješenja iz stava (2) ovog člana nadležni općinski organ dostavlja nadležnom kantonalnom i federalnom ministarstvu.

Član 13. (Brisanje iz Registra)

(1) Proizvođač se briše iz Registra proizvođača ako:

a) donese odluku o prestanku obavljanja djelatnosti;

b) je pravnosnažnom odlukom suda izrečena zabrana obavljanja djelatnosti;

c) prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom i podzakonskim propisima.

(2) Općinski organ donosi rešenje o brisanju iz Registra, protiv kojeg se može izjaviti žalba nadležnom kantonalnom organu, osam dana od prijema rješenja.

(3) Primjerak rješenja iz stava (2) ovog člana nadležni općinski organ dostavlja nadležnom kantonalnom i federalnom ministarstvu.

Član 14. (Evidencija o proizvodnji i prometu)

(1) Proizvođač je dužan da vodi evidenciju o proizvodnji i prometu jakih alkoholnih pića.

(2) Evidencija iz stave (1) ovog člana sadrži podatke o vrsti i količini upotrijebljene sirovine, količinu prevrelog kljuka i dobijenog destilata poljoprivrednog porijekla, količini i prodajnom nazivu proizvedenog alkoholnog pića.

(3) Proizvođač je dužan da dokumentaciju kojom se potvrđuju podaci u evidenciji (npr. ulazi robe, fakture za kupljenu robu, fakture za prodatu robu isl.), iz st. (1) i (2) ovog člana, čuva za svako proizvedeno jako alkoholno piće najmanje tri godine, računajući od dana u godini u kojoj je prodata posljednja količina određenog jakog alkoholnog pića.

Član 15. (Podrumska evidencija)

- (1) Proizvođač je dužan da vodi podrumsku evidenciju koja podrazumijeva da:
 - a) obilježi svaku posudu sa sirovinom i jakim alkoholnim pićem u objektu za proizvodnju;
 - b) obilježi svaku posudu u kojoj se nalazi destilat poljoprivrednog porijekla i jako alkoholno piće u rinfuznom stanju prema vrsti i namjeni i da na njoj naznači količinu, godinu proizvodnje i sadržaj alkohola u % vol.;
 - c) obilježi posude u kojima se odvija sazrijevanje ili starenje jakog alkoholnog pića, tokom koga dolazi do određenih prirodnih reakcija, koje jakom alkoholnom piću daju organoleptičke osobine koje ranije nije imalo;
 - d) obilježi posudu sa destilatom i jakim alkoholnim pićem koje je potrebno doraditi ili preraditi, sa navođenjem nedostataka u odnosu na propisani kvalitet;
 - e) obilježi posude sa jakim alkoholnim pićem koje ne odgovaraju propisanom kvalitetu, a namijenjene su izvozu.
- (2) Proizvođač koji vrši uslužnu destilaciju prevrelog kljuka, odnosno redestilaciju kojom dobija destilat poljoprivrednog porijekla, dužan je da evidentira u podrumskoj evidenciji količinu prevrelog kljuka i dobijenog destilata poljoprivrednog porijekla.
- (3) Starost jakog alkoholnog pića koje je sazrijevalo određuje se prema starosti najmlađeg dodatog alkoholnog sastojka;
- (4) Podrumarska evidencija vodi se u pisanoj ili u elektronskoj formi.
- (5) Ministar propisuje sadržinu i način vođenja evidencija iz čl. 14. i 15. ovog zakona.

IV KVALITET JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA

Član 16. (Kvalitet)

- (1) Jaka alkoholna pića moraju u proizvodnji i prometu, u pogledu kvaliteta, da ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega.
- (2) Za kvalitet jakih alkoholnih pića odgovoran je proizvođač, odnosno uvoznik.
- (3) Ukoliko je jako alkoholno piće proizveo jedan a punio drugi proizvođač, za kvalitet jakog alkoholnog pića odgovoran je proizvođač koji je izvršio punjenje.
- (4) Za kvalitet i zdravstvenu ispravnost destilata poljoprivrednog porijekla iz stava (2) člana 15. odgovoran je proizvođač koji vrši uslužnu destilaciju.

Član 17. (Kontrola kvaliteta)

- (1) Kontrolom kvaliteta utvrđuje se ispunjenost fizičkih, hemijskih i organoleptičkih svojstava jakih alkoholnih pića sa uslovima kvaliteta propisanim ovim zakonom.
- (2) Jaka alkoholna pića u prometu moraju ispunjavati uslove iz stave (1) ovog člana.
- (3) Kontrolom kvaliteta uvezenih jakih alkoholnih pića i destilata poljoprivrednog porijekla utvrđuje se usaglašenost kvaliteta sa odgovarajućim dokumentom o kvalitetu države izvoznice, kao i usaglašenost kvaliteta sa uslovima propisanim ovim zakonom.
- (4) Kontrolu kvaliteta jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porijekla vrši akreditovana i ovlaštena laboratorija u skladu sa važećim propisom o analitičkim metodama za jaka alkoholna, kao i drugim validiranim i međunarodno priznatim metodama.

Član 18.

(Očuvanje kvaliteta)

- (1) Jako alkoholno piće, prije stavljanja u promet, puni se i zatvara, odnosno pakuje u originalno pakovanje koje tom proizvodu obezbjeđuje očuvanje kvaliteta.
- (2) Jaka alkoholna pića ne smiju se nuditi na prodaju niti stavlјati na tržište u spremnicima koji su opremljeni mehanizmima za zatvaranje pokrivenim zatvaračima ili folijom koji sadrže olovo.

V – OPISIVANJE, PREZENTIRANJE I OZNAČAVANJE JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA

Član 19.

(Opšta pravila za opisivanje, prezentiranje i označavanje)

- (1) Jaka alkoholna pića koja se stavlјaju na tržište moraju biti u skladu sa odredbama ovog Zakona i posebnim propisom kojim se uređuje označavanje hrane, osim ako ovim Zakonom nije utvrđeno drugačije.
- (2) Za označavanje jakog alkoholnih pića odgovoran je proizvođač, odnosno uvoznik.
- (3) Etiketa mora biti lako uočljiva, jasna i čitka.
- (4) Podaci koji se koriste na etiketi treba da budu napisani jednim od pisama i na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (5) Dopušteno je višejezičko označavanje koje nije u suprotnosti s podacima datim na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (6) Pojmovi označeni kurzivom u Prilogu I. ovog Zakona i registrirane geografske oznake ne smiju se prevoditi.

Član 20.

(Službeni naziv jakih alkoholnih pića)

- (1) Naziv jakog alkoholnog pića je njegov službeni naziv. U opisivanju, prezentiranju i označavanju jakog alkoholnog pića navodi se njegov službeni naziv. Službeni naziv naznačava se jasno i čitljivo na etiketi jakog alkoholnog pića i ne može se zamijeniti niti promijeniti.
- (2) Jako alkoholno piće koje ispunjava zahtjeve jedne od kategorije jakih alkoholnih pića navedenih u Prilogu I. kao službeni naziv nosi naziv te kategorije, osim ako ta kategorija dopušta upotrebu drugog službenog naziva.
- (3) Jako alkoholno piće koje ne ispunjava zahtjeve utvrđene za kategorije jakih alkoholnih pića navedene u Prilogu I. kao službeni naziv mora nositi naziv „jako alkoholno piće”.
- (4) Jako alkoholno piće koje ispunjava zahtjeve za više od jedne kategorije iz Priloga I. može se stavlјati na tržište pod jednim ili više službenih naziva navedenih za te kategorije u Prilogu I.
- (5) Ne dovodeći u pitanje stavove 1. i 2. ovog člana, službeni naziv jakog alkoholnog pića može se:
 - a) dopuniti ili zamijeniti oznakom geografskog porijekla, a u tom slučaju oznaka geografskog porijekla može se nadalje dopuniti bilo kojim izrazom koji je dopušten specifikacijom relevantnog proizvoda, pod uvjetom da se time ne zavarava potrošač i
 - b) zamijeniti složenicom koja uključuje izraze „liker” ili „krem” pod uslovom da konačni proizvod ispunjava zahtjeve iz kategorije 33. Priloga I.
- (6) Službeni naziv jakog alkoholnog pića može se dopuniti:
 - a) nazivom ili geografskom oznakom utvrđenom zakonima i drugim propisima, nakon njene registracije, pod uslovom da se time potrošač ne dovodi u zabludu;
 - b) uobičajenim nazivom kojim se opisuje hrana, prema potrebi i njezina upotreba, te

je dovoljno jasan da potrošači znaju njenu stvarnu prirodu i da je razlikuju od druge hrane s kojom bi se mogla zamijeniti;

c) složenicom ili aluzijom u skladu s člancima;

d) izrazom „kupaža”, „kupažiranje” ili „kupažirano” ako je piće kupažirano;

e) izrazom „mješavina”, „miješano” ili „miješano jako alkoholno piće” ako je piće miješano ili

f) izrazom „suho” ili „dry”, osim u slučaju jakih alkoholnih pića koja ispunjavaju zahtjeve za kategoriju 2. Priloga I., ne dovodeći u pitanje posebne zahtjeve utvrđene u kategorijama od 20. do 22. iz Priloga I., i pod uslovom da to jako alkoholno piće nije zaslađeno, čak ni radi zaokruživanja okusa. Odstupajući od prvog dijela ove tačke, izrazom „suho” ili „dry” može se dopuniti službeni naziv jakih alkoholnih pića koja ispunjavaju zahtjeve za kategoriju 33. i koja su stoga zaslađena.

(7) Jako alkoholno piće koje ne odgovara nijednoj kategoriji iz Priloga I. ovog Zakona, ne smije se opisivati, prezentirati ili označiti izrazima kao što su "poput", "vrsta", "u stilu", "proizvedeno", "aroma" ili drugim sličnim izrazima koji su povezani s bilo kojim službenim nazivom iz Priloga I. ili s geografskim oznakama.

(8) U prezentiranju i označivanju aroma kojima se imitira jako alkoholno piće ili njegova upotreba u proizvodnji prehrambenog proizvoda koji nije piće, može se navesti upućivanje na službene nazive iz stava 2. ovog člana, pod uslovom da je tim službenim nazivima dodan izraz „aroma” ili bilo koji drugi slični izrazi. Oznake geografskog porijekla ne upotrebljavaju se za opisivanje takvih aroma.

(9) Naziv jakog alkoholnog pića ne može se zamijeniti zaštitnim znakom (žigom), nazivom marke proizvoda ili izmišljenim nazivom.

Član 21. (Složenice)

(1) Pri prezentiranju i označivanju alkoholnog pića upotreba službenog naziva utvrđenog u kategorijama jakih alkoholnih pića navedenih u Prilogu I. ili oznake geografskog porijekla u složenici za jaka alkoholna pića odobrava se pod uslovom da:

a) alkohol koji se upotrebljava u proizvodnji alkoholnog pića potiče isključivo od jakog alkoholnog pića navedenog u složenici, osim za alkohol koji smije biti prisutan u aromama, bojilima ili drugim odobrenim sastojcima koji se upotrebljavaju za proizvodnju tog alkoholnog pića i

b) jako alkoholno piće nije razrijeđeno tako da mu je alkoholna jačina smanjena ispod minimalne jačine navedene u definiciji za to jako alkoholno piće.

(2) Ne dovodeći u pitanje službene nazive iz člana 20., izrazi „alkohol”, „jaki alkohol”, „piće”, „jako alkoholno piće” i „voda” ne smiju biti dio složenice kojom se opisuje alkoholno piće.

(3) Složenice kojima se opisuje alkoholno piće:

a) ispisuju se jednakim slovima istog fonta, veličine i boje;

b) ne smiju biti prekinute tekstualnim ili slikovnim elementima koji nisu njihov sastavni dio; i

c) ne smiju biti ispisane fontom većim od veličine fonta koji se upotrebljava za naziv alkoholnog pića.

Član 22. (Aluzije)

(1) U prezentiranju i označivanju prehrambenog proizvoda koji nije alkoholno piće, aluzija na

službene nazive navedene u jednoj ili više kategorija jakih alkoholnih pića iz Priloga I. ili jednoj ili više oznaka geografskog porijekla za jaka alkoholna pića, dopušta se pod uslovom da alkohol koji se upotrebljava u proizvodnji tog prehrambenog proizvoda potiče isključivo od jakog alkoholnog pića ili jakih alkoholnih pića koja se navode u aluziji, osim alkohola koji smije biti prisutan u aromama, bojilima ili drugim odobrenim sastojcima koji se upotrebljavaju za proizvodnju tog prehrambenog proizvoda.

(2) U prezentiranju i označivanju alkoholnih pića koja nisu jako alkoholno piće dopuštena je aluzija na službene nazive navedene u jednoj ili više kategorija jakih alkoholnih pića iz Priloga I. ovog Zakona ili jednoj ili više oznaka geografskog porijekla za jaka alkoholna pića pod uvjetom da:

- a) dodani alkohol potiče isključivo od jakog alkoholnog pića ili jakih alkoholnih pića koja se navode u aluziji i
- b) udio svakog alkoholnog sastojka navodi se barem jednom u istom vidnom polju kao i aluzija, silaznim redoslijedom s obzirom na korištene količine. Taj omjer mora biti jednak volumnom postotku čistog alkohola koji on predstavlja u ukupnom volumnom sadržaju čistog alkohola u konačnom proizvodu.

(3) U opisivanju, prezentiranju i označivanju jakog alkoholnog pića koje ispunjava zahtjeve iz kategorija od 33. do 40. Priloga I. dopuštena je aluzija na službene nazive navedene u jednoj ili više kategorija jakih alkoholnih pića iz tog priloga ili jednoj ili više oznaka zemljopisnog porijekla za jaka alkoholna pića pod uvjetom da:

- a) dodani alkohol potiče isključivo od jakog alkoholnog pića ili jakih alkoholnih pića koja se navode u aluziji;
- b) udio svakog alkoholnog sastojka navodi se barem jednom u istom vidnom polju kao i aluzija, silaznim redoslijedom s obzirom na korištene količine. Taj omjer mora biti jednak volumnom postotku čistog alkohola koji on predstavlja u ukupnom volumnom sadržaju čistog alkohola u konačnom proizvodu i
- c) izraz „cream” ne može se koristiti u službenom nazivu jakog alkoholnog pića koje ispunjava zahtjeve iz kategorija od 33. do 40. Priloga I. niti u službenom nazivu jakog alkoholnog pića ili jakih alkoholnih pića, koja se navode u aluziji.

(4) Aluzija iz st. 2. i 3.:

- a) ne smije biti u istom redu kao i naziv alkoholnog pića i
- b) ispisuje se fontom veličine koja ne može biti veća od polovine veličine fonta koji se upotrebljava za naziv alkoholnog pića a, ako se koristi složenica, fontom veličine koja ne može biti veća od polovine veličine fonta koji se koristi za složenice u skladu s članom 21. stavom 3. tačkom (c).

Član 23.

(Dodatna pravila o opisivanju, prezentiranju i označavanju)

(1) Opis, prezentiranje ili označavanje jakog alkoholnog pića može se odnositi na sirovinu koja se upotrebljava za proizvodnju etil alkohola poljoprivrednog porijekla ili destilata poljoprivrednog porijekla koji se upotrebljavaju u proizvodnji tog jakog alkoholnog pića, samo ako je taj etil alkohol ili taj destilat dobijen isključivo od tih sirovina. U tom se slučaju sve vrste etil alkohola poljoprivrednog porijekla ili destilata poljoprivrednog porijekla navode silaznim redoslijedom prema volumnoj količini čistog alkohola.

(2) U slučaju mješavine ili kupaže, službeni nazivi jedne ili više kategorija jakih alkoholnih pića navedenih u Prilogu I. ili jedne ili više oznaka geografskog porijekla za jaka alkoholna pića, mogu se navesti samo pod uvjetom da se pojavljuju isključivo u popisu alkoholnih sastojaka koji su navedeni u istom vidnom polju kao i službeni naziv tog jakog alkoholnog pića.

- (3) U popisu alkoholnih sastojaka iz stava (2) ovog člana obavezno je:
- navesti barem jedan od izraza iz člana 20. stava 6. tačaka (d) i (e);
 - navesti popis alkoholnih sastojaka i prateći izraz u istom vidnom polju kao i službeni naziv jakog alkoholnog pića, jednakim slovima istog fonta i boje, te veličinom fonta koja nije veća od polovine veličine fonta koja se koristi za službeni naziv;
 - navesti udio svakog alkoholnog sastojka s popisa alkoholnih sastojaka, barem jednom, izražen kao postotak, silaznim redoslijedom prema upotrijebljenim količinama, a taj omjer mora biti jednak volumnom postotku čistog alkohola koji on predstavlja u ukupnom volumnom sadržaju čistog alkohola u mješavini.
- (4) Odredbe st. (2) i (3) ne primjenjuju se na kupaže jakih alkoholnih pića koje pripadaju istoj oznaci geografskog porijekla ili kupaže kod kojih ni jedno od jakih alkoholnih pića ne pripada oznaci geografskog porijekla.
- (5) Odstupajući od st. (2), (3) i (4) ovog člana, ako mješavina ispunjava zahtjeve za jednu od kategorija jakih alkoholnih pića iz Priloga I., ta mješavina treba da:
- nosi službeni naziv odgovarajuće kategorije;
 - u opisivanju, prezentiranju ili označivanju mješavine koristi službeni naziv određen u Prilogu I. ili oznake geografskog porijekla koje odgovaraju jakim alkoholnim pićima koja su miješana, pod uvjetom da se ti službeni nazivi nalaze:
 - isključivo na popisu svih alkoholnih sastojaka koje sadrži mješavina, a navode se jednakim slovima istog fonta i boje te veličinom fonta koja nije veća od polovine veličine fonta koja se koristi za službeni naziv,
 - barem jedanput u istom vidnom polju kao i službeni naziv mješavine;
 - udio svakog alkoholnog sastojka s popisa alkoholnih sastojaka, barem jednom izrazi kao postotak, silaznim redoslijedom prema upotrijebljenim količinama, a taj omjer mora biti jednak volumnom postotku čistog alkohola koji on predstavlja u ukupnom volumnom sadržaju čistog alkohola u mješavini.
- (6) Upotrebom naziva biljnih sirovina koji se upotrebljavaju kao službeni nazivi određenih jakih alkoholnih pića ne dovodi se u pitanje upotreba naziva tih biljnih sirovina u prezentiranju i označivanju drugih prehrambenih proizvoda. Nazivi tih sirovina mogu se koristiti u opisivanju, prezentiranju ili označivanju drugih jakih alkoholnih pića pod uvjetom da takva upotreba ne dovodi potrošača u zabludu.
- (7) Period dozrijevanja ili starost može se navoditi pri opisivanju, prezentiranju ili označivanju jakog alkoholnog pića samo ako se odnosi na najmlađu alkoholnu komponentu tog jakog alkoholnog pića.

Član 24.

(Navođenje mjesta porijekla)

- (1) Kada je u opisu, prezentiranju ili označivanju jakog alkoholnog pića navedeno njegovo mjesto porijekla koje nije oznaka geografskog porijekla ili žig, ono se odnosi na mjesto ili regiju u kojoj je provedena faza proizvodnog postupka u kojoj je gotovo jako alkoholno piće dobilo svoja svojstva i bitna konačna obilježja.
- (2) Za jaka alkoholna pića nije potrebno navođenje države ili mjesta porijekla glavnog sastojka.

Član 25.

(Opis, predstavljanje i deklarisanje jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom)

- (1) Deklaracija jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom mora da sadrži broj rješenja, odnosno sertifikata kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom, iz određene godine proizvodnje.
- (2) Odredbe stava 1. ovog člana ne odnose se na jaka alkoholna pića sa geografskom oznakom koja se uvoze.
- (3) Prilikom opisivanja, predstavljanja i deklarisanja jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom, geografska oznaka se ne smije prevoditi.

VI- GEOGRAFSKE OZNAKE

Član 26. (Geografska oznaka jakih alkoholnih pića)

Geografska oznaka jakih alkoholnih pića (u daljem tekstu: geografska oznaka) u smislu ovog zakona je oznaka koja identifikuje jako alkoholno piće koje potiče s određenog područja, regije ili lokaliteta, pri čemu se specifični kvalitet, ugled ili druga svojstva jakog alkoholnog pića u suštini mogu pripisati njegovom geografskom porijeklu.

Član 27. (Zaštita geografskih oznaka)

- (1) Oznake geografskog porijekla zaštićene u skladu s ovim Zakonom mogu da upotrebljavaju svi "proizvođači" koji stavljaju na tržište jako alkoholno piće koje je proizvedeno u skladu s odgovarajućom specifikacijom proizvoda.
- (2) Registrirane geografske oznake zaštićene su od:
 - a) svake direktne ili indirektno komercijalne upotrebe u odnosu na proizvode koji nisu obuhvaćeni registracijom, ako su ti proizvodi uporedivi s jakim alkoholnim pićem registriranim sa tom geografskom oznakom ili ako se takvom upotrebom registrirane geografske oznake iskorištava njen ugled, pa čak ako se ti proizvodi koriste i kao sastojak;
 - b) svake zloupotrebe, imitacije ili aluzije, čak i kada je pravo porijeklo proizvoda navedeno ili ako je zaštićeni naziv preveden, ili mu je dodan izraz kao što je "u stilu", "vrsta", "metoda", "kako se proizvodi u", "imitacija", "aroma", "poput", "kao", ili sličnim pojmovima, uključujući i kada se ti proizvodi koriste kao sastojak;
 - c) svake druge lažne oznake ili oznake koja dovodi u zabludu potrošača u pogledu izvornosti, porijekla, svojstva ili bitnih karakteristika proizvoda u opisivanju, prezentiranju ili označavanju proizvoda, koja može stvoriti pogrešnu predodžbu o porijeklu proizvoda;
 - d) bilo kojih drugih postupaka kojima bi se potrošača moglo dovesti u zabludu o pravom porijeklu proizvoda.
- (3) Generički naziv jakog alkoholnog pića ne može se registrovati kao geografska oznaka.

Član 28. Odnos između žiga i geografske oznake

(1) Žig koji sadrži ili se sastoji od registrovane geografske oznake ne može da se registruje ako bi se upotrebom takvog žiga narušila pravna zaštita registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 27. ovog zakona.

(2) Ne može se registrovati geografska oznaka identična ili slična ranije registrovanom žigu, ukoliko bi takvo registrovanje, imajući u vidu reputaciju i dužinu upotrebe takvog žiga, moglo da dovede potrošače u zabludu o pravom porijeklu, odnosno kvalitetu jakog alkoholnog pića.

Član 29. (Specifikacija proizvoda)

(1) Oznaka geografskog porijekla koja je zaštićena mora biti u skladu sa specifikacijom proizvoda koja uključuje najmanje:

- a) naziv koji se zaštićuje kao oznaka geografskog porijekla, kako se koristi u trgovini ili svakodnevnom govoru, samo na jezicima koji se koriste ili su se kroz povijest koristili za opis određenog proizvoda na određenom geografskom području na izvornom pismu i, ako to pismo nije latinica, na latiničnoj transkripciji;
- b) kategoriju jakog alkoholnog pića ili izraz „jako alkoholno piće” ako jako alkoholno piće ne ispunjava zahtjeve utvrđene za kategorije jakih alkoholnih pića iz Priloga I.;
- c) opis svojstava jakog alkoholnog pića, uključujući, ako je primjereno, sirovine od kojih je napravljeno te osnovnih fizičkih, hemijskih i organoleptičkih svojstava proizvoda te specifičnih svojstava proizvoda u poređenju s jakim alkoholnim pićima iz iste kategorije;
- d) definiciju geografskog područja, ograničenog u pogledu veze iz tačke f) ovog stave;
- e) opis metode proizvodnje jakog alkoholnog pića i, ako je primjereno, autentičnih i nepromjenjivih lokalnih metoda proizvodnje;
- f) detalje kojima se utvrđuje veza između specifične kvalitete, ugleda ili nekog drugog svojstva jakog alkoholnog pića i njegovog geografskog porijekla;
- g) nazive i adrese tijela nadležnog za registraciju oznake ili, ako je dostupno, nazive i adrese tijela koja provjeravaju usklađenost s odredbama specifikacije proizvoda;
- h) bilo koja specifična pravila označavanja predmetnih oznaka geografskog porijekla.

2) Specifikacija proizvoda, po potrebi, sadrži zahtjeve o pakovanju uz obrazloženje u kojem se navodi zašto se pakovanje mora obaviti na određenom geografskom području, kako bi se sačuvala kvaliteta ili osigurala izvornost ili kontrola.

Član 30. (Homonomne oznake geografskog porijekla)

(1) Naziv za koji je podnesen zahtjev, a koji je potpuni ili djelimični homonim naziva koji je već registriran, registrira se vodeći računa o lokalnoj i tradicionalnoj upotrebi, te mogućem riziku od zabune.

(2) Homonim koji dovodi potrošača u zabludu tako da vjeruje da proizvodi dolaze s drugog područja ne može se registrovati čak i ako je naziv tačan u pogledu stvarnog područja, regije ili mjesta porijekla tih proizvoda.

(3) Registrovana oznaka geografskog porijekla koja je homonim može se koristiti ukoliko u praksi postoji dovoljna razlika između registrovanog homonima i naziva koji je ranije upisan u registar, imajući u vidu potrebe za jedankopravnim odnosom prema proizvođačima i da se potrošači ne dovode u zabludu.

(4) Zaštitom oznaka geografskog porijekla jakih alkoholnih pića obuhvaćenih članom 2. ovog Zakona ne dovode se u pitanje zaštićene oznake geografskog porijekla i oznake porijekla drugih proizvoda.

Član 31.

(Postupak registracije geografske oznake)

(1) Geografska oznaka mora da bude registrovana da bi se upotrebljavala i da bi uživala pravnu zaštitu.

(2) Postupak za registraciju geografskih oznaka jakih alkoholnih pića pokreće se zahtjevom za registraciju koji se podnosi Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija), u skladu sa posebnim propisom.

(3) Registar geografskih oznaka jakih alkoholnih pića vodi Agencija.

(4) Proizvođač koji jaka alkoholna pića proizvodi u skladu sa članom 27. stav (1), upisuje se u Registar geografskih oznaka kao "ovlašteni korisnik".

Član 32.

(Postupak registracije na nivou Evropske unije)

Nakon što je geografska oznaka zaštićena u Bosni i Hercegovini u skladu s posebnim propisima može se podnijeti zahtjev za registraciju geografske oznake na nivou Evropske unije.

VII - PROMET JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA

Član 33.

(Uslovi za stavljanje u promet)

(1) Jako alkoholno piće koje se stavlja u promet mora da ispunjava uslove propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega.

(2) Promet jakih alkoholnih pića obuhvata i ponudu alkoholnih pića u ugostiteljskim objektima, na turističkim i sličnim manifestacijama, u objektima za proizvodnju jakih alkoholnih pića i drugih vrsta neposredne ponude krajnjem potrošaču.

(3) Jako alkoholno piće može se stavlјati u promet krajnjem potrošaču samo u originalnom pakovanju.

(4) Promet jakih alkoholnih pića i destilata poljoprivrednog porijekla u rinfuznom stanju je dozvoljen samo za dalju doradu i preradu.

(5) Jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla u prometu prati izvještaj o kontroli kvaliteta i otpremnica koja sadrži naziv i sjedište, odnosno ime i adresu proizvođača, količini jakog alkoholnog pića u litrima, alkoholnoj jačini izraženoj u % vol, kao i podacima o nazivu i sjedištu kupca, odredištu isporuke i registarskoj oznaci prijevoznog sredstva.

(6) Ne smatra se prometom transport jakih alkoholnih pića i destilata poljoprivrednog porijekla ako transport vrši proizvođač za vlastite potrebe.

(7) Jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla iz stave (6) ovog člana u transportu prati izvještaj o kontroli kvaliteta i otpremnica sa podacima o sjedištu i nazivu proizvođača, količini jakog alkoholnog pića u litrima, alkoholnoj jačini izraženoj u % vol, odredištu isporuke i registarskoj oznaci prijevoznog sredstva.

Član 34.

(Rješenje za stavljanje u promet)

- (1) Sva originalno pakovana jaka alkoholna pića prije stavljanja u promet moraju imati rješenje za stavljanje u promet.
- (2) Rješenja za stavljanje u unutarnji promet donose nadležni kantonalni organi i to :
 - a) rješenje za stavljanje u promet jakih alkoholnih pića bez zaštićenog geografskog porijekla na osnovu zahtjeva proizvođača, izvještaja o kvalitetu jakih alkoholnih pića i tražene količine za stavljanje u promet;
 - b) rješenje za stavljanje u promet jakih alkoholnih pića sa zaštićenim geografskim porijeklom na osnovu, zahtjeva proizvođača, tražene količine za stavljanje u promet, te uvjerenja ovlaštene institucije o usaglašenosti proizvoda sa proizvođačkom specifikacijom;
- (3) Rješenja za izvoz jakih alkoholnih pića donosi Ministarstvo i to :
 - a) rješenje za stavljanje u promet jakih alkoholnih pića bez zaštićenog geografskog porijekla na osnovu zahtjeva proizvođača, izvještaja o kvalitetu jakih alkoholnih pića i tražene količine za stavljanje u promet;
 - b) rješenje za stavljanje u promet jakih alkoholnih pića sa zaštićenim geografskim porijeklom na osnovu, zahtjeva proizvođača, tražene količine za stavljanje u promet, te uvjerenja ovlaštene institucije o usaglašenosti proizvoda sa proizvođačkom specifikacijom;
- (4) Rješenje za stavljanje u promet jakog alkoholnog pića donosi se u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva i važi godinu dana od dana donošenja rješenja.
- (5) Nakon donošenja rješenja za stavljanje u promet jakog alkoholnog pića nije dozvoljeno vršiti nikakve promjene na jakom alkoholnom piću.

Član 35.

(Uvoz jakih alkoholnih pića)

- (1) Jaka alkoholna pića koja se uvoze mora da budu u skladu s ovim zakonom i da ista prati dokument o kvalitetu ovlaštene institucije zemlje izvoznice, na kojem obavezno moraju biti navedeni i slijedeći podaci: naziv i sjedište proizvođača, zemlja porijekla, zemlja izvoznica, oznaka geografskog porijekla, sadržaj alkohola izražen u % vol, količina jakog alkoholnog pića u litrima, naziv i sjedište kupca.
- (2) Uvoznik koji namjerava da uvezeno jako alkoholno piće stavi u promet dužan je da prije carinjenja svaku pošiljku jakog alkoholnog pića prijavi nadležnom inspektoratu za pregled, radi utvrđivanja sigurnosti i kvaliteta proizvoda.
- (3) Uvezena jaka alkoholna pića mogu se staviti u promet za krajnjeg potrošača samo u originalnom pakovanju.
- (4) Jaka alkoholna pića i destilat poljoprivrednog porijekla u rinfuzi mogu da se uvoze samo za dalju preradu.
- (5) Uvezena alkoholna pića koja se izvoze moraju na svakom pratećem dokumentu i etiketi imati naznačenu zemlju porijekla i ne smiju se označavati kao BiH proizvod.

Član 36.

(Izvoz)

(1) Jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla koji se izvoze moraju ispunjavati uvjete propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega, osim ukoliko sa stranim kupcem nije ugovoren poseban kvalitet.

(2) Jako alkoholno piće sa geografskom oznakom koje se izvozi mora imati i uvjerenje ovlaštene institucije o usaglašenosti proizvoda sa proizvođačkom specifikacijom.

(3) Svaka pošiljka jakog alkoholnog pića za izvoz treba da ima certifikat ovlaštene institucije o kvalitetu u kojem se navode podaci analize i ocjene kvaliteta, oznaka geografskog porijekla (ukoliko je zaštićena), te obavezno i slijedeći podaci: naziv i sjedište proizvođača, zemlja porijekla, zemlja uvoznica, naziv i sjedište kupca, količina, sadržaj alkohola izražen u % vol.

Član 37. (Zabrane)

(1) Zabranjeno je izlaganje i prodaja jakog alkoholnog pića u rinfuznom stanju na sajmu, pijaci, drugim javnim površinama, ugostiteljskim i dr. prodajnim objektima.

(2) Originalno pakovanje jakog alkoholnog pića drugog proizvođača ne može se otvarati i piće puniti u drugu ambalažu, odnosno drugo originalno pakovanje i takvo jako alkoholno piće ne može se naknadno deklarirati, niti koristiti deklaracija drugog proizvođača.

(3) Zabranjeno je licu koje proizvodi jako alkoholno piće i/ili destilat poljoprivrednog porijekla, za vlastite potrebe, da na pijaci, ugostiteljskom i prodajnom objektu, kao i na sajmu izlaže, poslužuje i prodaje jako alkoholno piće, odnosno destilat.

(4) Zabranjena je prodaja jakih alkoholnih pića i/ili destilata poljoprivrednog porijekla koji nemaju rješenje nadležnog organa za stavljanje u promet.

VIII - NAKNADE TROŠKOVA

Član 38. (Troškovi postupka)

(1) Podnosilac zahtjeva snosi troškove slijedećih postupaka:

- a) donošenje rješenja o upisu u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića i Registar geografskih oznaka;
- b) izdavanje uvjerenja o usaglašenosti proizvoda sa specifikacijom proizvoda za jaka alkoholna pića sa geografskom oznakom;
- c) pregled pošiljki prilikom uvoza odnosno izvoza jakih alkoholnih pića i destilata poljoprivrednog porijekla;
- d) ocjenjivanje kvaliteta jakih alkoholnih pića: fizičko-hemijsko i organoleptičko;
- e) izdavanje uvjerenja, dozvola, certifikata, u skladu s ovim Zakonom;
- f) donošenje rješenja o stavljanju jakih alkoholnih pića u promet.

(2) Sredstva iz stava (1) ovog člana podnosilac zahtjeva uplaćuje na odgovarajući račun za uplatu javnih sredstava organa i institucija koje vode postupak. Visina troškova utvrđuje se u skladu sa posebnim propisima.

IX NADZOR

Član 39. (Upravni nadzor)

(1) Federalno ministarstvo vrši upravni nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona kao i upravni nadzor nad institucijama, ustanovama, federalnim i kantonalnim organima i organizacijama, jedinicama lokalne samouprave, ovlaštenim institucijama, ovlaštenim pravnim licima u obavljanju poslova određenih ovim Zakonom, a koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

(2) U vršenju nadzora nad izvršavanjem poslova u vršenju javnih ovlaštenja iz stava (1) ovog člana, Federalno ministarstvo ostvaruje neposredan uvid i kontrolu u postupanju, vrši pregled akata i dokumentacije koje donose institucije, upravne organizacije, ovlaštene institucije i ovlaštena pravna lica u vršenju javnih ovlaštenja, daje instrukcije i smjernice za izvršavanje poslova i traži podatke i obavještenja o izvršavanju poslova u vršenju javnih ovlaštenja.

(3) Upravni nadzor nad upravnim aktima kantonalnih organa, jedinica lokalne samouprave, institucijama i pravnim licima koja vrše javna ovlaštenja, vrši se u žalbenom postupku i kroz ovlaštenja drugostepenog organa i po službenoj dužnosti.

Član 40. (Inspekcijski nadzor)

(1) Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu njega, te pojedinačnih akata, uslova i načina rada nadziranog proizvođača jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porijekla, provode federalni i kantonalni organi uprave nadležni za inspekcijske poslove u okviru svojih nadležnosti u skladu sa posebnim propisima.

(2) Nadležni inspektor u smislu ovog Zakona je:

- a) za inspekcijski nadzor i službene kontrole nad proizvodnjom, zdravstvenom ispravnošću jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porijekla u proizvodnji, poljoprivredni inspektor;
- b) za inspekcijski nadzor i službene kontrole u prometu, **poljoprivredni ili inspektor za hranu??**
- c) za inspekcijski nadzor i službene kontrole nad primjenom odredbi ovog Zakona u ugostiteljskim objektima **tržno, turističko-ugostiteljski ili inspektor za hranu???**

Član 41. (Prava i dužnosti nadležnog inspektora)

(1) U vršenju poslova inspekcijskog nadzora, pored ovlaštenja inspektora utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor, nadležni inspektor je ovlašten da:

- a) provjerava ispunjenost uvjeta za proizvodnju jakih alkoholnih pića u skladu s ovim Zakonom;
- b) provjerava način proizvodnje, kvalitet i označavanje jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom u proizvodnji i prometu;
- c) provjerava kvalitet i označavanje jakih alkoholnih pića bez geografske oznake u proizvodnji i prometu;
- d) provjerava kvalitet destilata poljoprivrednog porijekla u proizvodnji i prometu;
- e) provjerava vođenje registara i evidencija u skladu s ovim Zakonom;
- f) uzima uzorke alkoholnih pića i destilata radi ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta;
- g) provjerava da li jaka alkoholna pića i destilat poljoprivrednog porijekla u prometu i transportu prate propisani dokumenti i da li imaju propisani sadržaj;

- h) provjerava da li se jaka alkoholna pića i destilat poljoprivrednog porijekla u skladištu, transportu i prodaji drže na način koji im obezbjeđuje očuvanje kvaliteta;
 - i) provjerava i druge uslove predviđene ovim zakonom.
- (2) Pravna lica, obrtnici i fizička lica nad kojima se vrši inspekcijski nadzor dužna su da nadležnom inspektorom omoguće uzimanje uzorka destilata poljoprivrednog porijekla i jakih alkoholnih pića bez naknade, radi ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta.

Član 42. **(Mjere koje nalaže inspektor)**

- (1) U vršenju poslova iz člana 41. stav 1. ovog zakona, pored mjera i radnji koje su utvrđene zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor, nadležni inspektor je obavezan da:
- a) zabrani proizvodnju jakog alkoholnog pića, ako nisu ispunjeni propisani uvjeti za proizvodnju, odnosno ako se proizvodnja obavlja bez dokaza o ispunjenosti propisanih uvjeta;
 - b) zabrani proizvodnju jakog alkoholnog pića u čijoj proizvodnji se koristi etil alkohol koji nije poljoprivrednog porijekla ili jako alkoholno piće koje sadrži alkohol sintetičkog porijekla;
 - c) zabrani proizvodnju jakih alkoholnih pića ukoliko se ne proizvode od sirovina namijenjenih za ta pića, odnosno da oduzme takva jaka alkoholna pića i sirovine koje su korištene u njihovoj proizvodnji;
 - d) zabrani proizvodnju jakog alkoholnog pića ako je prilikom kontrole u proizvodnji utvrđeno da destilat poljoprivrednog porijekla ili jako alkoholno piće nemaju odgovarajući, odnosno propisan kvalitet, odnosno oduzme destilat poljoprivrednog porijekla ili jako alkoholno piće kada je njihovom preradom ili doradom nemoguće postići odgovarajući, odnosno propisan kvalitet ili naredi da se doradi ili preradi destilat poljoprivrednog porijekla ili jako alkoholno piće, ako se na taj način može postići odgovarajući, odnosno propisan kvalitet;
 - e) zabrani promet jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porijekla čiji kvalitet, način deklarisanja, opisivanja, prezentiranja, držanja, pakovanja radi stavljanja u promet i nije u skladu sa ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu njega i posebnim propisima kojim se uređuje označavanje hrane;
 - f) zabrani proizvodnju ili promet jakog alkoholnog pića sa registrovanom geografskom oznakom koje nije u skladu sa tehničkom dokumentacijom, koja je podnesena pri registraciji geografske oznake;
 - g) oduzme jako alkoholno piće sa geografskom oznakom čija geografska oznaka nije registrovana;
 - h) oduzme jako alkoholno piće sa geografskom oznakom čiji proizvođač nije upisan u Registar geografskih oznaka kao ovlašteni korisnik;
 - i) oduzme svu količinu jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom u prometu, preko količine koja je dozvoljena rješenjem o stavljanju u promet jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom za određenu proizvodnu godinu;
 - j) oduzme jako alkoholno piće u rinfuznom stanju koje se izlaže i prodaje na pijacama, ugostiteljskim i prodajnim objektima i sajmovima;
 - k) oduzme jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla od lica koje ih je proizvelo za vlastite potrebe, a izlaže ih, uslužuje i prodaje drugim licima;

- l) zabrani promet jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porijekla za koje prije stavljanja u promet ovlaštena laboratorija nije izvršila ispitivanje kvaliteta;
- m) oduzme destilat poljoprivrednog porijekla i jako alkoholno piće ako se nalaze u prometu suprotno odredbama ovog zakona, odnosno ako ih nije proizveo proizvođač ili ako se prodavac neovlašteno bavi njihovim prometom, izlaže radi prodaje, nudi i slično, kao i oduzme prevozno sredstvo, odnosno sudove u kojima se prevoze, odnosno čuvaju takav destilat i jako alkoholno piće;
- n) zabrani stavljanje u promet uvezenog jakog alkoholnog pića koje ne odgovara uslovima sigurnosti, odnosno kvaliteta,
- o) naredi vraćanje pošiljke koja ne odgovara propisanim uslovima pošiljaocu, odnosno uništavanje ako se ne može vratiti pošiljaocu;
- p) odobri promjenu namjene pošiljke, odnosno preradu ako je očigledno da se pošiljka odgovarajućim tehnološkim postupkom može dovesti u stanje bezbjedno za upotrebu;
- q) oduzme jaka alkoholna pića, koji se stavljaju u promet u ugostiteljskim objektima suprotno odredbama ovog Zakona;
- r) obavijesti drugi organ, ako postoje razlozi za preduzimanje mjera za koje je taj organ nadležan.

(2) Mjere iz stava (1) tač. od a) do q) ovog člana nalažu se rješenjem nadležnog inspektora.

(3) Nadležni inspektor je pored nadležnosti koje su propisane stavom (1) ovog člana ovlašten izdati prekršajni nalog, odnosno, podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka kod nadležnog suda, zbog kršenja odredbi ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu njega, narediti druge mjere kao i poduzeti i druge radnje u skladu sa ovim Zakonom.

(4) U provođenju ovlaštenja iz st. (1) i (3) ovog člana, nadležni inspektor je dužan preduzimati i odgovarajuće preventivne aktivnosti u cilju sprečavanja nastupanja štetnih posljedica zbog nedostataka i nepravilnosti u provođenju ovog Zakona i drugih propisa i u tom cilju ima pravo upozoriti pravna i fizička lica na obaveze iz zakona ili propisa, ukazati na štetne posljedice koje mogu nastati i predložiti mjere za otklanjanje njihovih uzroka i druge mjere za koje cijeni da su potrebne, a fizička i pravna lica su dužna postupiti po datim preventivnim mjerama nadležnog inspektora.

(5) U slučaju oduzimanja destilata poljoprivrednog porijekla, jakog alkoholnog pića, prevoznog sredstva i posuda, nadležni inspektor donosi rješenje o oduzimanju u roku od tri dana od dana njihovog oduzimanja.

(6) Nadležni inspektor po pravosnažnosti rješenja o oduzimanju jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porijekla postupa u skladu sa propisima kojima se uređuje način uskladištenja, čuvanja i raspolaganja robom oduzetom u postupku inspekcijskog nadzora.

(7) Troškovi nastali provođenjem mjera nadležnog inspektora padaju na teret proizvođača, odnosno uvoznika.

Član 43.

(Nadležnost za rješavanje žalbi)

(1) Na rješenje nadležnog inspektora može se izjaviti žalba u skladu sa posebnim propisima nadležnom organu u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

(2) Žalba na rješenje nadležnog inspektora odlaže izvršenje rješenja, osim u hitnim slučajevima ako bi neizvršenjem rješenja bio ugrožen opšti interes, životi i zdravlje ljudi, odnosno ako bi time nastupila znatna materijalna šteta ili je potrebno hitno poduzimanje mjera.

Član 44.

(Troškovi dorade i prerade, kao i troškovi zbog oduzimanja, čuvanja i uništavanja)

- (1) Troškovi dorade i prerade koji nastanu zbog postupanja po nalogu inspektora padaju na teret proizvođača.
- (2) Troškovi koji nastanu zbog oduzimanja, čuvanja i uništavanja jakih alkoholnih pića, destilata poljoprivrednog porijekla i posuda padaju na teret lica od kojih su oni oduzeti.
- (3) Jaka alkoholna pića i destilati poljoprivrednog porijekla oduzeti u inspekcijskom nadzoru mogu se staviti u dalji promet ili upotrebu u skladu sa propisima kojima se uređuje način uskladištenja, čuvanja i raspolaganja robom oduzetom u postupku inspekcijskog nadzora.

X - KAZNENE ODREDBE

Član 45.

(Novčane kazne)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, ako:
 - a) koristi etil-alkohol koji nije poljoprivrednog porijekla, odnosno alkohol sintetičkog porijekla u proizvodnji jakih alkoholnih pića (član 8.);
 - b) ne proizvodi jaka alkoholna pića na propisan način i od odgovarajućih sirovina (član 10.);
 - c) obavlja proizvodnju jakih alkoholnih pića, a nije upisano u Registar proizvođača (član 11.);
 - d) proizvede ili uveze jako alkoholno piće čiji kvalitet nije u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega (član 16.);
 - e) se kontrola kvaliteta jakog alkoholnog pića ili destilata poljoprivrednog porijekla ne vrši u skladu s odredbama ovog Zakona (član 17.);
 - f) označava jako alkoholno piće čiji prodajni naziv nije u skladu sa odredbama ovog Zakona (član 20.);
 - g) mješavine i kupaže jakih alkoholnih pića označava suprotno odredbama ovog Zakona (član 23.);
 - h) jako alkoholno piće sa geografskom oznakom koje proizvodi ili stavlja u promet nije u svemu u skladu sa proizvođačkom specifikacijom (član 28.);
 - i) upotrebljava geografsku oznaku koja nije registrovana, odnosno koja nije u Registru geografskih oznaka (član 31. st. (1));
 - j) upotrebljava geografsku oznaku, a nije upisan u Registar geografskih oznaka kao ovlašteni korisnik (član 31. st. (4));
 - k) stavi u promet u jako alkoholno piće ili destilat poljoprivrednog porijekla suprotno odredbama člana 33. ovog Zakona;
 - l) stavi u promet jako alkoholno piće koje bez rješenja nadležnog organa za stavljanje u promet (član 34. stav (1));
 - m) kao ovlašteni korisnik upotrebljava registrovanu geografsku oznaku na većim količinama jakog alkoholnog pića od količina određenih u rešenju za stavljanje u promet, odnosno uvjerenju ovlaštene institucije o usaglašenosti proizvoda sa proizvođačkom specifikacijom, iz određene proizvodne godine (član 34. stav (2) tačka b) i stav (3) tačka b);
 - n) uveze radi dalje proizvodnje, odnosno prodaje jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla suprotno odredbama člana 35. ovog Zakona;

- o) vrši prepakivanje jakog alkoholnog pića drugog proizvođača ili naknadno označavanje, ili korištenje etikete drugog proizvođača (član 37. stav (2));
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.500 KM do 3.000 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se obrtnik novčanom kaznom od 2.000 KM do 5.000 KM.
- 3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice novčanom kaznom 500 KM do 1.500 KM.

Član 46. (Novčane kazne)

- 1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 9.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, ako:
- a) se bavi proizvodnjom jakih alkoholnih pića, a ne ispunjava uvjete (član 11. stav (4));
 - b) ne vodi evidencije o proizvodnji i prometu (član 14.);
 - c) ne obilježi svaku posudu sa sirovinom i jakim alkoholnim pićem u objektu za proizvodnju, (proizvodnom pogonu i magacinu), (član 15.);
 - d) jako alkoholno piće drži i pakuje radi stavljanja u promet u ambalažu koja ne obezbjeđuje očuvanje kvaliteta, odnosno spremnicima koji su opremljeni mehanizmima za zatvaranje pokrivenim zatvaračima ili folijom koji sadrže olovo (član 18.);
 - e) opisivanje, prezentiranje i označavanje jakih alkoholnih pića na način koji nije u skladu sa ovim Zakonom i posebnim propisom kojim se uređuje označavanje hrane (čl. 19.);
 - f) prilikom opisivanja jakog pića alkoholnog upotrebljava složenice suprotno odredbama ovog zakona (član 21.);
 - g) prilikom opisivanja jakog pića alkoholnog upotrebljava aluzije suprotno odredbama ovog zakona (član 22.);
 - h) registrovanu geografsku oznaku upotrebljava suprotno odredbama člana 27. stav (3) ovog Zakona;
 - i) registrovani žig, odnosno geografsku oznaku koristi suprotno odredbama člana 28. ovog Zakona;
 - j) izvozi jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla suprotno odredbama člana 36. ovog Zakona;
 - k) izlaže i prodaje jako alkoholno piće u rinfuznom stanju na sajmu, pijaci, drugim javnim površinama, ugostiteljskim i dr. prodajnim objektima (član 37. stav (1));
 - l) izlaže, uslužuje i prodaje jaka alkoholna pića i destilate poljoprivrednog porijekla koje lice proizvodi za vlastite potrebe (član 37. stav (3));
 - m) nadležnom inspektoru ne dozvoli uzimanje uzoraka (član 41. Stav (2)).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 KM do 2.500 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se obrtnik novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM.
- 3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice novčanom kaznom od 300 KM do 1.000 KM.

Član 47.

Za prekršaje iz člana 45. stav (1) i člana 46. stav (1) ovog Zakona, pravnom licu, obrtniku i fizičkom može se izreći i prekršajna sankcija oduzimanja predmeta upotrijebljenih za izvršenje prekršaja ili su pribavljeni ili su nastali izvršenim prekršajem.

XI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 48. (Rok za usklađivanje)

(1) Proizvođači jakih alkoholnih pića i destilata poljoprivrednog porijekla dužni su svoje poslovanje uskladiti s odredbama ovog Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 49. (Primjena važećih propisa)

(1) Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaju da važe odredbe člana 12. Pravilnika o minimalnim tehničko-tehnološkim i kadrovskim uvjetima za proizvodnju rakija i voćnih vina („Službene novine Federacije BiH“, br.2/14 i 23/15), dok ostale odredbe ostaju na snazi do donošenja propisa iz člana 11. stav (4) ovog Zakona.

Član 50. (Rok za donošenje podzakonskih akata)

Podzakonski akti za sprovođenje ovog Zakona donijet će se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 51. (Upis u registar proizvođača jakih alkoholnih pića)

Proizvođači jakih alkoholnih pića koji su do stupanja na snagu ovog Zakona bili upisani u registar proizvođača kod organa lokalne samouprave, dužni su da podnesu zahtjev za upis u registar proizvođača u skladu s članom 11. ovog Zakona i usklade poslovanje sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od donošenja Pravilnika o registru proizvođača jakih alkoholnih pića.

Član 52. (Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.